

במה להגות תורה,  
מדע והתיישבות  
בשיתוף יש"ע שלנו

1801 | פרשת, תולדות |  
21.11.2020 תשפ"א ה' כסליו מועצת יש"ע



תנועת ההתיישבות  
אמנה

צמת  
צומת צוותי מדע ותורה (ע"ר)

# שבת בשבתו

מבצע מיוחד לעידוד  
טיולים בשומרון העתיקה -  
סבסטיה (פרטים בתוך בעלון)

קרדיט: מרכז סיור ולימוד שומרון



13

משילות ויראת ה'  
מדינה כהלכה

6

סיכונים בעבודת ה'  
מי השילוח ההולכים לאט

4

חילול שבת ע"י קטן  
הלכה וטכנולוגיה  
בחי המעשה



## פיקוח נפש

העורך והיחידה להתיישבות במשרד הביטחון, אך הן נענות בשלילה מוחלטת תוך הצגת המסמך הנ"ל.

להלן מספר דוגמאות של נקודות יישוב בהתיישבות הצעירה בהם יש חוסר במרכיבי בטחון (שמות היישובים נמחקו כדי לשמור על בטחון התושבים): ישוב ק' - לא ניתן למנות רבש"צ מתוך היישוב, ישוב א' 70 משפחות שלא ניתן להקים מרכיב בטחון כלל, ישוב ע' - 70 משפחות, 250 ילדים לא ניתן להקים מרכיב בטחון כלל, ישוב ג' - לא תוקצבו מרכיבי בטחון כלל, הישוב ע' - אין מרכיב בטחון ורק בשבוע שעבר נמעה בנס חדרה לישוב בזכות ערנות של תושב.

במהלך הדיון בכנסת אמר השבוע ח"כ עוזי דיין לשעבר אלוף פיקוד מרכז: "מדובר בהתיישבות שהיא ציונות. התמודדתי בתפקידי כאלוף פיקוד עם נושאים אלו, אפשר לשמוע את עמדתם של היועצים המשפטיים, אבל אסור לקבל אותה. יש להציב את מרכיבי הביטחון בישובים אלו".

יוחאי דמרי ראש מועצה אזורית הר חברון הדגיש בדיון את חשיבות החלת הריבונות. "זו הדרך הנכונה ביותר לפתור את כלל הבעיות בישובים הצעירים ובהתיישבות".

מערכת הביטחון משוועת לאפשרות להתקין מרכיבי בטחון בהתיישבות הצעירה כחלק ממימוש אחריותה אולם המסמך משנת 2005 כובל את ידיה, והיא נאלצת להתאים את המענה שגם בעיניה חסר מאוד.

**על ממשלת ישראל להנחות את הדרגים המקצועיים לסיים את כל הליכי התכנון של מקומות אלו ולהסדיר באופן מיידי את היישובים הצעירים, כולל מתן תוקף לתוכניות בנין עיר, הכרה בנקודות ההתיישבות כישוב או כשכונה של ישוב סמוך.**

**רק כך נשמור על חיי התושבים, ונאפשר חיים נורמטיביים והתפתחות בחבל ארץ היסטורי זה.**

במסגרת תוכנית "קשת יהונתן" של פיקוד מרכז, להגנת יישובי האזור, הוצג פערם בטחוניים של כ 50 מיליון ש"ח בהתיישבות צעירה. אולם נכון להיום מערכת הביטחון מנועה מלהקצות להתיישבות הצעירה גם אמצעים ניידיים שאינם



השר לעניינים אזרחיים במשרד הביטחון מיכאל ביטון וח"כ עמית הלוי וראש המועצה ישראל גנץ בסיוור השבוע ביישוב הצעיר 'בני אדם'

מחוברי קרקע, כולל את הדברים הבאים: מאבטחי אזרח - מאבטחים אזרחיים בשכר במימון מערכת הביטחון לנקודות יישוב מאוימות, שב"ם - מרכיבי בטחון חכמים (מכ"מים מצלמות וכד'), גרור כיבוי למרות שהאזור מאופיין בטרופות והצתות, צופרים וכריזה - אמצעי יעל וחיוני להתראה בפני חדירת מחבלים / נפילת טילים, קשר - אמצעי הקפצה של כיתת כוננות ושמירה על המרחב לרבות קשר עם כוחות הבט"ש, ועוד.

סיכום הדיון משנת 2005 גרם בפועל לשיתוק מוחלט של מערכת הביטחון בנושא זה. הטענה של גורמים משפטיים כאילו "לא התקבלה עד כה בקשה מהדרג הצבאי המבצעי", משוללת כל יסוד. בפועל מוגשות בקשות רבות של הפיקוד המרחבי, פיקוד

השבוע ערכה וועדת חוקה של הכנסת בראשות ח"כ יעקב אשר, דיון חירום בנושא 'ייעוץ משפטי מסכן חיים ביהודה ושומרון' בהמשך להצעה לסדר שהגישו ח"כ אריאל קלנר (ליכוד) ואוריאל בוסו (ש"ס). דיון זה נערך לאור הפרסום החמור בעיתון 'ישראל היום' בו נחשף מסמך משפטי משנת 2005 ובו סיכום דיון של כעשרה יועצים משפטיים על אישור מרכיבי בטחון לישובים צעירים. בדיון נכחו 9 יועצים משפטיים ורק איש מקצוע אחד מתחום הגנת היישובים, קצין הגמ"ר של פיקוד מרכז.

המסמך נכתב לאור דו"ח טליה ששון שפורסם באותם ימים, ומציין בתחילתו כי "ככל שתושלם בניית גדר ההפרדה עיקר פעילות הטרור תופנה כלפי היישובים ביו"ש, ויש להיערך למתן הולם להגנתם". אולם בסיכומו של המסמך נכתב כי "ניתן להציב גדר תלתלית, או להעסיק רבש"צ שאינו תושב המקום, או חיילים שיאבטחו את המקום" אולם "כל מרכיבי הביטחון האחרים שלא נדונו בישיבה, לא ניתן לאפשר את הקצבתם למאחזים בלתי חוקיים כל עוד לא התקבלה פניה בעניינים והוחלט אחרת".

מסמך זה עולה שוב ושוב, עד היום, בדיונים הנוגעים למתן מרכיבי בטחון לישובים הצעירים, ומונע מתן רכבי בטחון, גדרות, מצלמות, מערכות כריזה ועוד אמצעי בטחון לכשישים נקודות התיישבות.

מדובר כאן באבסורד כפול. לאורך שנים מערכת הביטחון הייתה מעוניינת להקצות מרכיבי בטחון בסיסיים לישובים הצעירים ולשמור על התושבים שם. הגוף המבצעי האמון על ביטחון ההתיישבות הצעירה עושה כמיטב יכולתו להגן על נקודות יישוב אלו באמצעות כוחות הבט"ש (ולפעמים אף ע"י הצבת חיילי הגנת היישובים) אולם, עדיין משווע למרכיבי בטחון שונים שיקנו ביטחון בסיסי לתושבים עד להגעת כח צבאי מהבט"ש במקרה של אירוע ח"י.

**הכל בסדר**

**מזל טוב! יש לכם ארוע?**

כולם כבר תרמו לנו-למנהג סעודת עניים  
תירמו ותהיו ממשיכים בדרכו של הרב מרדכי אליהו זצ"ל

קרן הצדיק ע"ש רבי אריה ליון זצ"ל  
שע"י תנועת מחשבת הדור  
התרומות לעמותה מוכרות למס  
052-5100090 | 02-6513111

הפעילות בהמלצת הרב"ג אריה שטרן שליט"א  
הרב"ג דב ליאור שליט"א הרב"ג חיים דרוקמן שליט"א

הנהלה ראשית: אליעזר הלוי 14 קרית משה ירושלים  
בלעדי באתר שלנו סיפור עם הרב מרדכי  
אליהו זצ"ל שחידש המנהג סעודת עניים

**מייסודה של הסתדרות הפועל המזרחי בא"י**

// מו"ל צמח צמח צוותי מדע ותרזה (נר"י) // בנייה גל אורן לרנר BSR // הוצאת העלון בתמיכת משרד החינוך  
// עורך: שי סימיונובסקי - מכון צומת, טל: 052321097 // עורך משנה: אלנתן זכריה - מועצת יש"ע  
// עיצוב: סטודיו גל אורן לרנר  
// לפרסום מודעות: 054-9000871 // הפצה: 'מקור ראשון', יוסי: 052-8908518

העלון לעילוי נשמת הרב ישראל רוזן זצ"ל, מייסד מכון צומת

**זמני כניסת ויציאת שבת תולדות**

נולן 16:09 - 17:12  
חיפה 16:09 - 17:14  
תל אביב 16:18 - 17:16  
ירושלים 16:02 - 17:14  
באר שבע 16:21 - 17:17  
אילת 16:12 - 17:19

**BARKAN**  
VINEYARDS  
היקב הישראלי המעטיר ביותר בתחרויות יין בינלאומיות





מתולדותיו של האתר העבודות נעשו תוך הרס שרידים ארכיאולוגיים, והשיא היה יציקת בסיס לתורן דגל של הרשות שהונף בטקס חניכת האתר, תוך פעירת חור בצרפת הפורום העתיקה.

מהלך משותף של תיירות שומרון, מרכז סיום ולימוד שומרון, וקואליציית שומרים על הנצח הביא לפתיחה סדירה של האתר, שיהיה פתוח מעתה בימי רביעי לקהל הרחב (3). בשבוע הראשון לפתיחתו הגיעו מאות מטיילים לאתר. **גיא דרור**, מנהל הפעילות של שומרים על הנצח אמר: "שומרון העתיקה היתה מקום מושבם של מלכי ישראל בתקופות הזוהר הגדולות של הממלכה. מבחינה מדעית זהה האתר בחשיבותו לקיסריה ואף עולה עליה. אנו דורשים מהמדינה להשוות את היחס לאתרי המורשת ביהודה ושומרון לזה שמקבלים אתרים ממערב לקו הירוק. המורשת שלנו כאומה התחילה כאן. אנו קוראים לציבור להגיע, בעלות סמלית ומסובסדת על פי כללי התו הסגול".

לפרטים: מרכז סיום ולימוד שומרון, 058-6170097 או באתר המרכז. מבצע סבסוד מיוחד למדריכי קבוצות ולבתי ספר.

**4 חוזרים לשאנור** עשרות משפחות עלו השבוע חזרה לחורבות שאנור בצפון השומרון, הישוב שפונה בתוכנית ההתנתקות (4). במטרה להקים את המקום מחדש. היישוב שאנור הוקם בשנת 1977 בצפון השומרון, עבר כמה גלגולים מאז הוקם על ידי "גוש אומנים" עד שהגיעו למקום כמה אומנים והקימו במקום כפר אומנים, חובם יוצאי ברית המועצות. האינתיפאדה השנייה גרמה לתושבים רבים לעזוב ובמקום הגיעו דתיים לאומיים, עד לפינוי היישוב במסגרת תוכנית ההתנתקות. קבוצה של צעירים נמרצים וחלוצים, סטודנטים ונשואים, חלקם מפקדים לשעבר שירתו באזור רוצים להגשים חלום ולחזור להקים את היישוב. השבוע כאמור הם עלו לנקודה והתחילו בהקמת היישוב מחדש.

**קרדיט: דוברות בית אל, מרכז לימוד שומרון**

**2 ש"ס בבית אל** חברי הכנסת מש"ס יו"ר הסיעה ח"כ **מיכאל מלכיאלי** וחה"כ **יוסף טייב** הגיעו השבוע לסיור בבית אל יחד עם ראש המועצה שי אלון והתרגשו לבקר באתר 'חלום יעקב' ולראות את ההתפתחות והבנייה ברחבי היישוב (2).

ראש מועצת בית אל **שי אלון**: "הביקור הזה הוא ביקור של חברים. אנחנו זוכים להיות כאן באתר הבנייה החדש של 300 יחידות דיור ובעזרת השם ייבנו 350 יחידות דיור נוספות. מי שיתיישב כאן יזכה להמשיך התיישבות מלפני 2500 שנים, שהתנהלה כאן בקדושה ובטהרה".

ח"כ **מיכאל מלכיאלי**: "אני מתרגש לבוא למקום שבו יעקב אבינו חלם על ארץ ישראל השלמה. המדינה צריכה לכבד את המקום שממנו הכל התחיל. אני חושב מה עבר על אבותינו שגרו כאן ומה היה עובר עליהם אם היו יודעים שיבנו כאן 300 יחידות דיור לזוגות צעירים. פה לדידנו יש שטח אדמה שאפשר לבנות עליו עוד כמה מאות יחידות דיור". ח"כ **יוסף טייב**: "אני יכול לומר לאחד שעלה מצרפת. אבותינו חלמו במשך אלפי שנים לחזור לארץ ישראל השלמה. ללא מחיצות והבדלים. יש לנו פה את העבר, ההווה ובעזרת השם העתיד. אנחנו צריכים לשלב כוחות כדי לבנות לא רק את 350 יחידות הדור. זה לא מספיק, בית אל צריכה לגדול. בעזרת השם נזכה להוביל פה בנייה מאסיבית".

**3 מחזקים את סבסטיה** בעקבות ההכרזה הפלסטינית על אתר סבסטיה כאתר מורשת לאומי פלסטיני, הוחלט במועצה האזורית שומרון לצאת למהלך פתיחתו בפועל של הגן הלאומי שומרון העתיקה. מאז שנת 2000 הוחלט ע"י הצבא לסגור את המקום לתנועת אזרחים למעט תיאומים מיוחדים. לתוך הואקום נכנסה הרשות הפלסטינית והחלה במהלכים במימון ממשלות בלגיה ואיטליה של שיפוץ 'הפורום' - כיכר העיר המרכזית בזמן העתיק כמגרש חניה ושער לכניסת מבקרים לאתר. במקביל, הם קידמו הכרזה סטטיבית באונסקו על האתר כאתר מורשת פלסטיני, תוך העלמת המורשת המקראית

**1 כביש לוינגר** שרת התחבורה והבטיחות בדרכים, תא"ל (מיל') ח"כ **מירי רגב** הודיעה היום (יום) למשפחת לוינגר כי החליטה לקרוא לכביש לב יהודה החדש שבשבעות האחרונים החלה סלילתו, ע"ש הרב משה והרבנית מרים לוינגר מחדשי היישוב היהודי בחברון. השרה רגב ציינה כי: "בימים אלו אנו מציינים כחודשיים לפטירתה של הרבנית מרים לוינגר, מחלוצי היישוב היהודי בחברון. אין זמן יותר מתאים מערב שבת פרשת "חיי- שרה" המסמלת את החיבור של עם ישראל לחברון ולמערות המכפלה ואין הנצחה יותר מתאימה לרב משה ולרבנית מרים לוינגר המזוהים כל-כך עם חברון, מלקרוא לכביש המחבר "לב יהודה" על שמם. זהו החיבור הראוי ביותר, כנשר של חיים. חברון וחיבור - זו משפחת לוינגר". כך נזכרו אותם כמחברים, כחלוצים ומסורים".

משפחת לוינגר (1) מסרה: "זכינו, וביזומתה של השרה, הכביש יקרא ע"ש הורינו היקרים, הרב משה ומרים לוינגר זצ"ל, פורצי הדרך להתיישבות ביהודה ושומרון, בגוש עציון ובחברון. זכינו ובדרך זו גם ההתיישבות בארץ האבות והולכת, מתפתחת וגדלה".

מועצת יש"ע ברכה על המהלך: "זהו אות הוקרה לפועלם החשוב בחידוש התיישבות היהודית בעיר האבות והאימהות. הרב והרבנית לוינגר, מראשוני מתיישיבי חברון ויהודה לאחר שחרור האזור, הם סמל לחלוציות ואהבת ארץ ישראל ועם ישראל. קריאת הכביש על שמם תשמר את מורשתם לדורות הבאים. בעוד זמן לא רב, נוכל כלנו לנסוע מירושלים לחברון, בכביש חדש ומהיר, אשר סלילתו החלה לפני מספר שבועות. בכך נחזק את ההתיישבות ביהודה, בשומרון ובבקעת הירדן, ונלך בדרכם של חלוצים יקרים אלו".

אורכו של הכביש החדש כ- 7.5 ק"מ מצומת גוש- עציון (שיהפוך לצומת מרומזר) עד לאחר כרמי צור בואכה קרית ארבע- חברון. עלות הפרויקט מוערכת בכ- 250 מיליון ש"ח.